



Rozsah činností Odlehčovací služby terénní

Příloha č. 1 k Vnitřním pravidlům pro poskytování Odlehčovací služby terénní.

- základním smyslem při poskytování péče je motivovat uživatele ke spolupráci. Pracovník v sociálních službách (dále jen pracovník) se snaží, aby uživatel pomáhal a zapojil v co největší míře do prováděných činností. Cílem je dosáhnout co největší míry soběstačnosti a udržení sociálních dovedností. Uživatel nepřenáší svou vlastní odpovědnost na sociální službu, totéž platí i pro rodinu uživatele;
- péče je vykonávána v souladu s nasmlouvanými úkony. Služba je poskytována všemi pracovníky stejným způsobem a ve stejném rozsahu. Pokud má pracovník návrh na zlepšení/zjednodušení péče nebo poskytování jiných úkonů/jiné služby, než standardně se vykonává, předá informaci koordinátorovi. Ten celou situaci projedná v rámci týmu, poté s uživatelem/jeho rodinou;
- tento dokument je upravován v souladu se Zákonem o sociálních službách, v platném znění, a prováděcími předpisy, př. Vyhláška č. 505/2006 Sb., v platném znění, kterou se provádějí některá ustanovení zákona.

ROZSAH ZÁKLADNÍCH ÚKONŮ

Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

- tato pomoc je určena zejména uživateli s těžkým zdravotním postižením. Pracovník porcuje a podává stravu. Také dohlíží na dodržování pitného režimu. Pracovník může nabídnout i využití speciálních pomůcek, jako jsou např. lahvičky či hrníčky se savičkou.
Časová dotace úkonu cca 20–40 min.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, např. ortéz

- pracovník pomáhá při oblékání, např. pomoc při oblékání u hygieny, převlékání z nočního do denního oděvu a opačně. K úkonům patří příprava oblečení a jeho úklid, pomoc při výměně speciálních pomůcek, např. ortéza, elastické punčochy, výměna inkontinenčních pomůcek apod. Přidržení oděvu při oblékání, zapínání a rozepínání knoflíků, zipů, manipulace s obuví.
Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při přesunu na lůžko nebo na vozík

- tuto pomoc poskytuje pracovník s ohledem na zdravotní postižení, velikost a hmotnost uživatele. Úkon lze provést jednorázově i při náhlém přechodném zhoršení zdravotního stavu;
- u mobilního uživatele (uživatel je schopen sedět bez opory zad, zapřít se nohama o zem a za pomoci druhé osoby/chodítka stát a udělat 1-2 kroky) se zejména jedná o pomoc při zvedání uživatele, přistavení vozíku a pomoc při samotném přesunu;
- u **imobilního uživatele** (uživatel je schopen sedět bez opory zad a zapřít se nohama o zem, stoj a krok je problém udělat) **je úkon prováděn pomocí zvedáku nebo dvou osob** – v případě volné kapacity 2 pracovníci poskytovatele, jinak pomáhá pečující osoba. Úkon se provádí i v závislosti na typu postele – nejideálnější je polohovatelné lůžko, u kterého lze nastavit výšku;
- **v případě, že uživatel není schopen sedět bez opory zad a zapřít se nohama o zem, úkon se neprovádí.**
Časová dotace úkonu cca 15 min.

Pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru

- tato pomoc je určena zejména pro uživatele, u kterého hrozí nebezpečí pádu. Sám nezvládne chodit volně po svém bytě, domě, venku mimo domov. Pracovník pomáhá i s nácvikem pohybu ve vnitřním prostoru budovy, s ovládnutím výtahu nebo vnějším prostoru. Může s uživatelem chodit po schodech, po chodbě s holí, nebo s chodítkem. V rámci tohoto úkonu může pracovník i provádět jednoduché cviky na udržení kondice;
- pomoc při prostorové orientaci dělíme na přímou, kdy pracovník uživatele drží nebo ho podpírá, a nepřímou, kdy pracovník uživatele směřuje, otevírá a přidrhuje dveře nebo ho upozorňuje na překážky.
Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Pomoc při úkonech osobní hygieny

- pracovník poskytuje pomoc při provádění pravidelné hygieny dle zvyklostí a mobilních možností uživatele. Pomáhá při běžném umytí u umyvadla, ale i při sprchování ve vaně, nebo sprchovém koutu – sprchování, namydlení/šamponování, sprchování, utírání připraveným ručníkem. Uživatel používá vlastní hygienické pomůcky;
- podle aktuálního stavu mobility uživatele může pracovník informovat o vhodnosti a nabídce kompenzačních pomůcek vhodných do koupelny, tak aby byla zajištěna bezpečnost a nebezpečí pádů bylo co nejmenší, například: sprchová židle, gumové protiskluzové podložky, sedačka do vany apod.;
- tento úkon zejména obsahuje:
 - doprovod/přesun uživatele ve vhodné kompenzační pomůcce do místnosti pro osobní hygienu;
 - dohled, pomoc při mytí obličeje a při péči o dutinu ústní či zubní náhradu;
 - dohled, pomoc při provádění nebo provádění celkové hygieny;
 - promazání celého těla – aplikace běžných mastí/tělového mléka;
 - oční kontrola pokožky – prevence opruzenin a kožních defektů a aplikace vhodných krémů či mastí;
 - dohled, pomoc při výměně nebo výměna inkontinenčních pomůcek, likvidace inkontinenčních pomůcek;
 - prevence a ošetření opruzenin a běžných kožních defektů;
 - doprovod/přesun uživatele ve vhodné kompenzační pomůcce zpátky na lůžko, křeslo, židli...

Časová dotace úkonu cca 30–60 min.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

- pracovník vykonává pouze základní péči o vlasy a nehty, nenahrazuje odborné komerčně dostupné služby např. pedikúra, manikúra;
- tento úkon zejména obsahuje:
 - pomoc při mytí, nebo umytí vlasů, česání, foukání a drobné zastříhnutí vlasů;
 - pomoc při stříhání nebo stříhání nehtů, běžné lakování nehtů;
 - holení.

Časová dotace úkonu cca 15–30 min.

Pomoc při použití WC

- pracovník pomůže s usazením na WC i vstáváním z něj, poté následuje pomoc s hygienou po vykonání potřeby. Podle aktuálního stavu mobility může pracovník doporučit používání kompenzačních pomůcek vhodných na WC. V případě použití hygienického křesla je součástí úkonu i vynesení a vymytí nádoby.
- Časová dotace úkonu cca 15 min.

Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy

- tato pomoc je určena především pro osamoceného uživatele, který nemá žádnou pečující osobu a zároveň ze zdravotních důvodů nemůže využít dovážku stravy ze stravovacího zařízení či z Pečovatelské služby.

Pomoc při přípravě stravy přiměřené době poskytování služby

- pracovník pouze poskytuje dohled a podporu při přípravě stravy či při ohřevu pokrmů. Pomáhá jen s úkony, které uživatel objektivně nezvládne;
- pracovník pomůže s prostřením a úpravou stolu, nebo stolku k lůžku a naservírováním pokrmů na talíř, nebo do jiného vhodného servírovacího zařízení.
- pomoc při přípravě stravy musí být přiměřená době poskytování služby. Pracovník nenahrazuje profesi kuchaře/ky.
- Časová dotace úkonu cca 20-40 min.



Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

Doprovázení

- pracovník doprovází uživatele k lékaři, do zaměstnání, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby a jiné navazující sociální služby a doprovází zpět.
- Časová dotace: dle individuální potřeby uživatele.

Obnovení a upevnění kontaktu s rodinou a pomoc při sociálním začleňování

- pracovník pomáhá při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou. Pomáhá a podporuje uživatele při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob.
- Časová dotace úkonu cca 30-60 min.

Sociálně terapeutické činnosti

- Pracovník vykonává s uživatelem činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob.
- Časová dotace úkonu cca 30-60 min.

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

- pracovník pomáhá uživateli při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů a pomáhá při vyřizování běžných záležitostí.
- Časová dotace úkonu cca 30-60 min.

Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti

Nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností

- pracovník pomáhá uživateli získat, udržet či zlepšit výše uvedené schopnosti a dovednosti. V této oblasti lze provádět mnoho úkonů, př. zlepšení motoriky rukou – pletení, šití, malování s uživatelem, psychické – povídání, vyprávění, čtení, sociální – dohled či pomoc při pečení/vaření.
- Časová dotace úkonu cca 30-60 min.

Podpora při zajištění chodu domácnosti

- Pracovník podporuje uživatele při běžném úklidu a údržbě domácnosti, při topení, při sepsání a zajištění nákupu, praní a žehlení prádla. Uživatel tyto činnosti provádí sám za dohledu pracovníka.
- Časová dotace úkonu cca 15-60 min.

Pomoc při zajištění bezpečí a možnosti setrvání v přirozeném sociálním prostředí

Dohled nad jedním osobou závislé na pomoci

- cílem této činnosti je zajistit bezpečnost uživatele, předcházet nebezpečným situacím a reagovat na ně, podpořit jeho soběstačnost v maximální možné míře v každodenních aktivitách a činnostech a poskytnout mu pocit jistoty a stability;
- jedná se o osobní návštěvu pracovníka v domácnosti, při které dojde ke kontrole uživatele a stavu domácnosti, případně zjištění potřeb;
- jako podpora setrvání v přirozeném prostředí jsou vykonávány činnosti, které uživateli pomáhají při orientaci ve struktuře denních činností a při vykonávání aktivit a zálib, kterými se doposud zabýval, a jsou pro jeho život důležité;
- dohled je možno realizovat i mimo bydliště uživatele jako součást doprovodu uživatele na procházku;
- v rámci úkonu může být proveden dohled nebo asistence při užití léků nebo měření tlaku/krevního cukru. Pracovník není oprávněn léky sám chystat, pouze asistuje při jejich požití, tzn., pomůže otevřít dávkovač, podá vodu na zapití, pomůže uložit dávkovač na stanovené místo, pomůže odečíst hodnoty na tlakoměru, nebo glukometru, vypustí močový sáček. **Není oprávněním pracovníka provádět ošetrovatelské úkony, dávkovat léky nebo kontrolovat správnost nachystaných léků.**
- Časová dotace úkonu: dle individuální potřeby uživatele.



ROZSAH FAKULTATIVNÍCH ÚKONŮ

Asistenční auto

- odvoz uživatele tam, kam potřebuje, a zpět.

Aktivizační činnosti/dohled

- skupinová aktivizace či dohled nad uživatelem v budově organizace v přítomnosti jiných uživatelů.

Účinnost od 1. 7. 2024.

Zpracovala: Eva Rosová



TŘI
Sokolská 204 251 02 Čáslav
tel. 317 77 51 51
ICO: 629429 010

Schválila: PharmDr. Monika Horníková, MHA,
ředitelka organizace